

Commemoració a Barcelona del 300 aniversari dels fets de 1714

Mesura de Govern

B
BC
BN

Mesura de Govern

Commemoració a Barcelona del 300 aniversari dels fets de 1714.

Plenari del Consell Municipal. Març 2012.

L'11 de setembre de 2014 es compliran els tres-cents anys dels fets de 1714. Per recordar aquesta data i tot el que va comportar pel país, sembla oportú recuperar la memòria i contemplar la contemporaneïtat d'uns fets que recorden la lluita de barcelonins i catalans en la defensa d'unes institucions i unes llibertats pròpies. El mateix Voltaire va parlar de "l'amor extrem dels barcelonins per la llibertat", i els resistents de Cardona lluitaven sota un estendard on s'hi llegia "viurem lliures o morirem". "Viure lliure" és un concepte ampli que no té edat ni fronteres; és una reivindicació de la democràcia, de la ciutadania, de la cultura, dels drets humans i els drets dels pobles, tant vigent avui com fa tres-cents anys.

L'11 de setembre de 1714, la ciutat de Barcelona va caure en poder de les tropes franco-castellanes, després de tretze mesos de setge, en el que va ser el capítol final de la Guerra de Successió. Amb aquesta derrota, Catalunya va perdre les seves institucions nacionals de govern -Generalitat i Corts-, i va ser sotmesa a una *nova planta* de govern caracteritzat per la forta repressió i per la centralització del poder en mans de la monarquia i els seus representants.

La ciutat de Barcelona, a més, va perdre el seu sistema secular de govern -el Consell de Cent- i va patir una forta destrucció, empitjorada per la decisió de les noves autoritats d'enderrocar una part del barri de la Ribera per tal d'edificar una Ciutadella militar que tindria la missió d'evitar nous actes de rebel·lió. La batalla de Barcelona va ser molt sagnant i va implicar tots els sectors de la ciutat. El sacrifici dels barcelonins, i el seu posterior esperit de superació, va fer que la data de l'11 de setembre, tot i la derrota, esdevingués un símbol de la voluntat catalana de seguir existint com a entitat nacional.

» 01. La capital de Catalunya proposa una celebració oberta a tota la ciutadania.

L'Ajuntament de Barcelona organitzarà un programa d'actes de commemoració del tricentenari dels fets de l'11 de setembre de 1714, obert a tota la ciutadania. Aquesta programació serà un oportunitat no només per conèixer, des d'una anàlisi històrica acurada, el que va comportar pels barcelonins de l'època aquells fets, tant a nivell institucional com a nivell ciutadà i quotidià, sinó també per entendre la dimensió d'aquells fets respecte a la Catalunya d'avui i de demà.

Les llibertats –individuals, civils, polítiques- són un concepte que representa a la vegada el nostre llegat històric i la vocació de futur, i com a tals seran l'eix central de la commemoració. El 1714 representa la lluita de la comunitat barcelonina i catalana per defensar un sistema jurídic garantista davant de les arbitrietats d'un monarca absolut. Barcelona ha d'evidenciar, el 2014, que és una ciutat que no té por d'exercir la llibertat en totes les seves expressions.

El programa d'actes inclourà un ampli i divers ventall d'activitats d'àmbit històric, cultural, acadèmic i divulgatiu, ciutadà i polític per tal de commemorar aquesta data cabdal de la nostra història. Inclourà, entre d'altres, exposicions, debats, seminaris, publicacions, itineraris, festes ciutadanes i propostes artístiques per endinsar-nos a la nostra història des de la reflexió, la divulgació, la creació artística i la participació ciutadana.

» 02. La Ciutat del Born, memòria i ciutat, diàleg entre passat i present al centre dels actes de la commemoració.

La commemoració tindrà un caràcter eminentment inclusiu al potenciar el diàleg entre passat i present, creant vincles entre els barcelonins de 1714 i els d'avui; en destacarà el seu caràcter popular, fent que la celebració s'estengui no només als centres i equipaments culturals sinó també al carrer, a l'empresa, a les escoles i fins i tot a les llars a través dels mitjans de comunicació; amb una vocació de capital de país al ser l'11 de setembre la Diada Nacional de Catalunya, Barcelona col·laborarà amb les iniciatives d'altres viles i pobles del territori que commemorin l'efemèride, així com aquelles iniciatives que pugui liderar el Govern de Catalunya; i evidentment es proposa ser un esdeveniment memorable fent que la commemoració deixi un llegat virtual en la memòria de la gent i un llegat material a la ciutat.

Els actes de commemoració han de servir per descobrir la Barcelona de 1700. En contra de la imatge de decadència que sovint s'ha associat a la Catalunya dels segles XVII i XVIII, avui es pot afirmar que al 1700 Barcelona era una ciutat viva i dinàmica, que ambicionava recuperar la prosperitat perduda. La riquesa documental de l'època ens parla d'una ciutat molt viva, comercialment activa, oberta al món, amant del joc, del teatre i de la festa; aquest llegat serà accessible per als barcelonins amb la inauguració del Born Centre Cultural, que serà un dels epicentres de la commemoració.

La commemoració ha de ser una oportunitat per comprendre el significat de la desfeta, per explicar què significava Catalunya pels catalans de l'època, què hi havia en joc amb les seves constitucions tan sovint invocades, què és el que feia de Catalunya no només una nació, sinó també una comunitat de drets que presumia de les seves lleis garantistes en ple apogeu de les monarquies absolutes.

Al mateix temps, el programa inclourà una projecció de la commemoració cap al futur. La Guerra de Successió, que per alguns historiadors, va ser l'autèntica primera guerra mundial, va revisar el sistema d'equilibris a Europa i va confrontar models polítics i conceptes de sobirania ben diferents. Tres segles després, Catalunya torna a debatre quin ha de ser el seu futur polític, com i amb qui ha de compartir la seva sobirania, i, simultàniament, l'Europa unida estudia com avançar cap a la unitat i la pervivència del seu model de benestar.

» 03. Consell promotor i elaboració del programa d'actes.

L'Ajuntament de Barcelona farà una crida a la ciutadania i a les principals institucions, públiques i privades, i a les entitats culturals i socials de la ciutat a sumar-se a la commemoració per fer d'aquest un projecte de tots. Un Consell Promotor, que es constituirà el setembre de 2012, amb la participació de les entitats i institucions implicades en aquest projecte, i presidida per l'Alcalde de Barcelona, promourà el caràcter ciutadà d'aquest esdeveniment. Finalment, el Govern Municipal encarregarà a l'Institut de Cultura de Barcelona la coordinació i preparació d'un programa d'activitats, sota la direcció del periodista Toni Soler, que aglutinarà les diverses activitats que es duran a terme durant aquest any. El Govern municipal presentarà, en el termini d'un any, una descripció detallada del programa d'actes.

Barcelona, 30 de març de 2012